

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo rada i socijalnog staranja

NAZIV PROPISA

Pravilnik o uslovima, načinu, kriterijumima i obimu sprovođenja mjera aktivne politike zapošljavanja

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- **Pravilnik o uslovima, načinu, kriterijumima i obimu sprovođenja mjera aktivne politike zapošljavanja treba da riješi probleme:**

- relativno visoke ukupne nezaposlenosti;
- strukturnu nezaposlenost, odnosno neusklađenost ponude i tražnje na tržištu rada;
- regionalne razlike u nezaposlenosti i njenoj strukturi;
- relativno visoku nezaposlenost mladih ;
- problem teže zapošljivih lica (starija nezaposlena lica, lica koja duže čekaju na zaposlenje, pripadnici romske populacije)

- **Uzroci problema su:**

- Neposredan uticaj na tržište rada ima stanje u oblasti ekonomije, tako da u vrijeme nepovoljnijih kretanja u širem ekonomskom kontekstu dolazi do porasta nezaposlenosti i smanjenja obima zapošljavanja, što potvrđuje i finansijska i ekonomska kriza aktuelna već nekoliko godina.
- Znatne promjene privredno ekonomske strukture , izazvane tranzicijom, uticale su i na znatne promjene u strukturi tražnje u odnosu na ponudu radne snage;
- Realativno duži period prisutne su regionalne razlike u ekonomskoj razvijenosti, pa samim tim i u regionalnoj nezaposlenosti;
- Snižena apsorbciona moć tržišta već nekoliko godina utiče na smanjenj obim zapošljavanja svih profila stručne spreme , a posebno zapošljavanja mladih sa visokom stručnom spremom. Ovom doprinosi i rast produkcije kadrova iz sistema obrazovanja;
- Obim zapošljavanja određenih kategorija nezaposlenih lica (starija lica, manje kvalifikovanih, pripadnika RE populacije) je proporcionalno manje od zapošljavanja drugih kategorija nezaposlenih lica zbog niza okolnosti(godina života, određenih vještina, predrasuda i sl.)

- **Posljedice problema su:**

- Relativno visoka stopa nezaposlenosti i regionalne razlike u nezaposlenosti;
- neusklađenost između ponude i tražnje na tržištu rada, a posebno kod pojedinih zanimanja;
- usporeno zapošljavanje, posebno mladih sa visokim obrazovanjem;
- nedovoljno zapošljavanje teže zapošljivih lica.
- **Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?**
- Nezaposlena lica koja se uslijed nemogućnosti pronalaska zaposlenja, suočavaju sa socijalnom i drugim problemima;
- Institucije sistema koje moraju naći odgovarajući model socijalne zaštite za nezaposlena lica.
- **Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?**
- U slučaju da se **Pravilnik o uslovima, načinu, kriterijumima i obimu sprovođenja mjera aktivne politike zapošljavanja** ne bi bilo moguće realizovati mjere aktivne politike zapošljavanja, predviđene zakonom

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

-Ciljevi koji se postižu realizacijom aktivnih mjera politike zapošljavanja u skladu sa Zakonom o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlnosti i ovim pravilnikom su:

- smanjenje nezaposlenosti i povećan obim zapošljavanja;
- smanjenje regionalnih razlika u nezaposlenosti;
- stimulisanje preduzetništva;
- podsticanje poslodavaca za zapošljavanje određenih kategorija nezaposlenih lica;
- izjednačavanje mogućnosti zapošljavanja
- Nacionalna strategija zapošljavanja i razvoj ljudskih resursa i Nacionalni akcioni plan zapošljavanja za 2012. godinu su kao prioritete postavili realizaciju ovih ciljeva.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Zakonom o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti definisano je da uslove, način, kriterijume i obim sprovođenja mjera aktivne politike zapošljavanja propisuje ministarstvo, što znači da je donošenje predloženog propisa obaveza.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Pozitivni uticaji (direktni i indirektni):

- Rješenja iz pravilnika će uticati na nezaposlena lica prijavljena na evidenciju nezaposlenih, koja će uključujući se u aktivne mjere politike zapošljavanja naći zaposlenje na određeno ili neodređeno vrijeme, proći obuku za poznatog poslodavca ili za tržište rada, prekvalifikovati se ili dokvalifikovati i biti konkurentan na tržištu rada;
- doći će do smanjenja nezaposlenosti i rasta zaposlenosti, što će uticati na povoljnija ekonomska kretanja i smanjenja socijalne isključenosti.

Negativni uticaji:

- Nedonošenjem predloženog akta povećala bi se nezaposlenost;
- nemogućnost sufinansiranja zapošljavanja pripravnika;
- nemogućnost podrške samozapošljavanju;
- nemogućnost realizacije projekta javnih radova;
- nemogućnost sprovođenja obuka za poznatog poslodavca (prekvalifikacija i dokvalifikacija).

Primjena predloženog akta u dijelu zapošljavanja lica kod poslodavaca stvara obavezu uplate poreza i doprinosa na lična primanja.

Primjena propisa opravdava troškove koje će stvoriti iz razloga smanjenja nezaposlenosti koje ima višestruke efekte.

Propisom se podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i stvaranje novih radnih mjesta

Ovim Pravilnikom se ne stvaraju administrativne i biznis barijere, već naprotiv podstiče se zapošljavanje i obučavanje radne snage potrebne tržištu rada u određenom vremenskom periodu.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?

→

- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

- U Budžetu Crne Gore se zavisno od raspoloživih mogućnosti, te programa, mjera i aktivnosti utvrđenih godišnjim Nacionalnim akcionim planom zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa, dimenzionira obim sredstava koji se usmjerava za realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja predviđenih ovim pravilnikom. Tako je u Budžetu Zavoda za zapošljavanje CG za 2012. godinu, saglasno Nacionalnom akcionom planu zapošljavanja za 2012. godinu, za realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja predviđeno 4.075.000 eura. Od toga se 2.575.000 eura odnosi na sufinansiranje zarada pripravnika, 500.000 eura za stimulisanje početnog preduzetništva, a 1.000.000 za ostale mjere i aktivnosti predviđenih akcionim planom.
- Obezbjedivanje finansijskih sredstava je potrebno tokom cijele fiskalne godine, što zavisi od dinamike njihovog usmjeravanja iz Budžeta i dinamike realizacije mjera aktivne politike zapošljavanja
- Implementacijom Pravilnika ne proizilaze međunarodne fiskalne obaveze
- Neophodna finansijska sredstva su obezbijedena u budžtu za tekuću fiskalnu godinu, a za narednu godinu se planiraju u periodu pripreme budžeta koje se obavlja u drugom polugodištu tekuće za narednu godinu.
- Usvajanjem ovog podzakonskog akta nije predviđeno donošenje drugog akta iz kojeg bi proistekle finansijske obaveze za realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja.
- Implementacijom ovog podzakonskog akta ostvariće se prihod za Budžet Crne Gore kroz:
 - uplatu poreza i doprinosa iz zarada pripravnika u iznosu od oko 995.000 eura na godišnjem nivou;
 - kroz uplatu doprinosa iz zarada lica uključenih u izvođenju javnih radova u iznosu od odko 145.000 eura na godišnjem nivou.
- Prilikom obračuna finansijskih izdataka korišćena je metodologija zasnovana na zakonom utvrđenim obavezama kada je u pitanju subvencionirano zapošljavanje, visine zarade pripravnika predviđene ovim pravilnikom, te objektivizirane visine troškova nekih programa aktivne politike zapošljavanja (izvođenje javnih radova, programi prekvalifikacije i dokvalifikacije itd.)
- Takođe nije moguće potpuno predvidjeti obračun finansijskih izdataka za pojedine programe koji će se realizovati u skladu sa ovim pravilnikom. Razlog je što u toku godine može doći do određenih promjena strukture izvođenja programa, odnosno promjene prioriteta u njihovom izvođenju, koje nemeću promjene na tržištu rada.
- Pravilnik o uslovima, načinu, kriterijumima i obimu sprovođenja mjera aktivne politike zapošljavanja prvi put se dostavlja na mišljenje Ministarstvu finansija, a obaveza donošenja ovog pravilnika proizilazi iz Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti, dok se obim sredstava utvrđuje kroz godišnji akcioni plan zapošljavanja.
- Obzirom da se Predlog pravilnika prvi put upućuje na mišljenje primjedbi nema.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana

prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Nije korištena ekspertna podrška pri izradi Predloga pravilnika.

Pri izradi predloženog akta formirana je radna grupa od predstavnika Ministarstva rada i socijalnog staranja i Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.

Predstavnici socijalnih partnera bili su uključeni u izradi Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava od osiguranja od nezaposlenosti, na osnovu kojeg zakona se donosi predloženi akt i sagledani svi aspekti problema.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Za implementaciju propisa potencijalne prepreke predstavlja obezbjeđivanje finansijskih sredstava tokom cijele godine, a to zavisi od dinamike njihovog usmjeravanja od strane Budžeta

Da bi se ispunio cilj smanjnje broja nezaposlenih preduzeće se mjere iz člana 2 ovog pravilnika
Indikatori kojima će se mjeriti ispunjenost cilja su: broj nezaposlenih, stopa nezaposlenosti, broj sufinansiranja pripravničkog staža, broj zaposlenih u javnim radovima, broj obuka za poznatog poslodavca i za tržište rada.

Za sprovođenje mjera aktivne politike zapošljavanja, za tehnički i finansijski monitoring zadužen je Zvod za zapošljavanje Crne Gore, dok ocjenu ili evaluaciju primjene mjera sprovodi Ministarstvo rada i socijalnog staranja.

Datum i mjesto

20.04.2012. godine

MINISTAR

Dr. Stanišić Numanović